

Nr 89.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till statens sekundärlånefond för rederinäringen; given Stockholms slott den 21 februari 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Fritiof Domö.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Domö:

I den av Kungl. Maj:t i propositionen nr 79 till 1939 års urtima riksdag angående åtgärder för begränsning av statsutgifterna under budgetåret 1939/40 framlagda redogörelsen för planerade och verkställda besparingsåtgärder m. m. avsågs, bland annat, att av de å statens sekundärlånefond för rederinäringen för det dåvarande till ett belopp av 1,587,000 kronor för utlåning disponibla kapitaltillgångarna 1,000,000 kronor skulle återlevereras till riksgäldskontoret. Sedan riksdagen i skrivelsen nr 97 lämnat den sålunda ifrågasatta besparingsåtgärden utan erinran, meddelade Kungl. Maj:t den 30 december 1939 beslut i ämnet i överensstämmelse med vad i propositionen förutsatts.

I skrivelse den 27 juni 1940 hemställde sedermera nämnden för statens sekundärlånefond för rederinäringen, att — med hänsyn till dåmera uppkomna lånebehov — det belopp å 1,000,000 kronor, som återlevererats till riksgäldskontoret, måtte ånyo tillföras fonden. Enär för fullföljande av låneverksamheten en höjning av fondens kapital var erforderlig, föreslog Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 till 1940 års urtima riksdag att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 såsom kapitalökning till fonden anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor, motsvarande det ungefärliga medelsbehov, som då förelåg. Kungl. Maj:ts framställning bifölls av riksdagen (r. skr. nr 17).

I skrivelse den 4 februari 1941 har *nämnden för statens sekundärlånefond för rederinäringen* hemställt, att av förenämnda belopp av 1,000,000 kronor, som återlevererats till riksgäldskontoret, ett belopp av 750,000 kronor måtte ånyo tillföras fonden. Till stöd härför har nämnden anfört, att de å fonden för närvarande för utlåning disponibla kapitaltillgångarna utgjorde 474,000 kronor, men att samtidigt föreläge en låneansökan å 720,000 kronor, varjämte ytterligare ansökningar om lån vore att förvänta.

Över berörda framställning hava fullmäktige i riksgäldskontoret och statskontoret yttrat sig.

Fullmäktige i riksgäldskontoret hava anfört i huvudsak följande:

I yttrande den 4 juli 1940 över nämndens för statens sekundärlånefond för rederinäringen då föreliggande framställning om återförande till fonden av ett belopp å 1,000,000 kronor hade fullmäktige framhållit, att ifrågavarande belopp i riksgäldskontorets räkenskaper enligt Kungl. Maj:ts förordnande den 30 december 1939 under budgetåret 1939/40 tagits i anspråk såsom besparing å riksgäldsfonden samt att vid sådant förhållande beloppet ej kunde ställas till förfogande för fonden. Berörda framställning hade efter förslag av Kungl. Maj:t föranlett riksdagen att för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvestering i fonden anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

På av fullmäktige sålunda anförda skäl syntes den nu föreliggande framställningen icke kunna bifallas.

De medel, utöver för ändamålet tillgängliga 474,000 kronor, varav nämnden kunde hava behov för sin verksamhet, borde av riksdagen anvisas såsom kapitalökning å fonden.

Statskontoret — som icke ansett sig på grundval av föreliggande uppgifter kunna bedöma, huruvida behov av de begärda medlen föreläge — har emellertid framhållit, att, därest framställningen syntes böra tillmötesgå, erforderligt anslag borde äskas av riksdagen å kapitalbudgeten.

I skrivelse den 18 februari 1941 har *nämnden för statens sekundärlånefond för rederinäringen* sedermera anfört följande:

I sin skrivelse den 4 februari 1941 hade nämnden som motiv för återförande till fonden av ett belopp av 750,000 kronor anfört bland annat, att ytterligare låneansökningar vore att förvänta. Detta antagande vore grundat därpå, att ett flertal större nybyggen vore kontraherade av svenska redare och att under hand förfrågningar om lån gjorts. Frågan om nya lån komme

dessutom i så fall troligen att bliva aktuell under år 1941. De amorteringar, som skulle göras under detta år, vore dessutom så relativt obetydliga, att de icke kunde väntas förslå för att täcka lånebehovet.

Slutligen finge nämnden tillägga, att därest fonden icke skulle erhålla mer än exakt det belopp, som erfordrades för tillgodoseende av den ineliggande låneansökningen, eller 246,000 kronor, hela beloppet kanske icke komme att tagas i anspråk för sitt avsedda ändamål, då nämnden troligen ville hålla något belopp disponibelt för att möta eventuella mindre låneansökningar, som kunde inkomma.

För tillgodoseende av det medelsbehov, utöver nu disponibel kapitaltillgång å statens sekundärlånefond för rederinäringen, som närmast föreligger, skulle en höjning av fondens kapital med (720,000 — 474,000 =) 246,000 kronor vara tillräcklig. Med hänsyn till vad i ärendet upplysts angående de ytterligare låneansökningar, som äro att förvänta, anser jag mig emellertid böra förorda, att medelsanvisningen bestämmes till det äskade beloppet 750,000 kronor. Anslaget torde böra såsom kapitalinvestering under statens utlåningsfonder anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41.

*Departements-
chefen.*

Under åberopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens sekundärlånefond för rederinäringen* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 750,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ake Hartvig.